

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

THAI INDUSTRIAL STANDARD

มอก. 2325 เล่ม 9 – 2550

ISO 15500 – 9 : 2001

ยานยนต์ที่ใช้บนถนน-ส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ ระบบเชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติอัด

เล่ม 9 อุปกรณ์ปรับความดัน

ROAD VEHICLES – COMPRESSED NATURAL GAS (CNG) FUEL SYSTEM
COMPONENTS-
PART 9 : PRESSURE REGULATOR

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

กระทรวงอุตสาหกรรม

ICS 43.060.40

ISBN 978-974-292-396-9

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
ยานยนต์ที่ใช้บนถนน-ส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์
ระบบเชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติอัด
เล่ม 9 อุปกรณ์ปรับความดัน

มอก. 2325 เล่ม 9 – 2550

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
กระทรวงอุตสาหกรรม ถนนพระรามที่ 6 กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0 2202 3300

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 124 ตอนพิเศษ 77ง
วันที่ 27 มิถุนายน พุทธศักราช 2550

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้กำหนดขึ้นโดยรับ ISO 15500-9:2001 Road vehicles – Compressed natural gas (CNG) fuel system components – Part 9:Pressure regulator มาใช้ในระดับเหมือนกันทุกประการ (identical) โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้กำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการอ้างอิง และเพื่อให้ทันกับความต้องการของผู้ใช้มาตรฐาน ซึ่งจะได้แปลเป็นภาษาไทยในโอกาสอันสมควรต่อไป หากมีข้อสงสัยโปรดติดต่อสอบถามสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

อนุกรมมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมยานยนต์ที่ใช้บนถนน-ส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ระบบเชื้อเพลิง ก๊าซธรรมชาติอัด ประกอบ

- มอก. 2325 - 2550 เล่ม 1 ข้อกำหนดทั่วไปและบทนิยาม
- มอก. 2325 - 2550 เล่ม 2 วิธีทดสอบคุณลักษณะทั่วไปและคุณลักษณะที่ต้องการ
- มอก. 2325 - 2550 เล่ม 3 ลินกันกลับ
- มอก. 2325 - 2550 เล่ม 4 ลินเปิด-ปิดด้วยมือ
- มอก. 2325 - 2550 เล่ม 5 ลินหัวถังเปิด-ปิดด้วยมือ
- มอก. 2325 - 2550 เล่ม 6 ลินเปิด-ปิดอัตโนมัติ
- มอก. 2325 - 2550 เล่ม 7 หัวฉีดก๊าซ
- มอก. 2325 - 2550 เล่ม 8 อุปกรณ์แสดงค่าความดัน
- มอก. 2325 - 2550 เล่ม 9 อุปกรณ์ปรับความดัน
- มอก. 2325 - 2550 เล่ม 10 อุปกรณ์ปรับการไหลของก๊าซ
- มอก. 2325 - 2550 เล่ม 11 อุปกรณ์ผสมก๊าซ/อากาศ
- มอก. 2325 - 2550 เล่ม 12 ลินระบายความดัน
- มอก. 2325 - 2550 เล่ม 13 อุปกรณ์ระบายความดัน
- มอก. 2325 - 2550 เล่ม 14 ลินป้องกันการไหลเกิน
- มอก. 2325 - 2550 เล่ม 15 เรือนกักก๊าซและท่ออ่อนระบายก๊าซ
- มอก. 2325 - 2550 เล่ม 16 ท่อเชื้อเพลิงคงตัว
- มอก. 2325 - 2550 เล่ม 17 ท่อเชื้อเพลิงยืดหยุ่น
- มอก. 2325 - 2550 เล่ม 18 ตัวกรอง
- มอก. 2325 - 2550 เล่ม 19 ข้อต่อ

คณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมได้พิจารณามาตรฐานนี้แล้ว เห็นสมควรเสนอรัฐมนตรีประกาศตาม มาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

ฉบับที่ 3714 (พ.ศ. 2550)

ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

พ.ศ. 2511

เรื่อง กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

ยานยนต์ที่ใช้บนถนน-ส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ระบบเชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติอัด

เล่ม 9 อุปกรณ์ปรับความดัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกประกาศกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ยานยนต์ที่ใช้บนถนน-ส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ระบบเชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติอัด เล่ม 9 อุปกรณ์ปรับความดัน มาตรฐานเลขที่ มอก. 2325 เล่ม 9-2550 ไว้ ดังมีรายละเอียดต่อท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2550

โสมิต ปันเปี่ยมรัชฎ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ยานยนต์ที่ใช้บนถนน-ส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ ระบบเชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติอัด

เล่ม 9 อุปกรณ์ปรับความดัน

บทนำ

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้กำหนดขึ้นโดยรับ ISO 15500-9:2001 Road vehicles – Compressed natural gas (CNG) fuel system components – Part 9:Pressure regulator มาใช้ในระดับเหมือนกันทุกประการ (identical) โดยใช้ ISO ฉบับภาษาอังกฤษเป็นหลัก

ขอบข่ายและขอบเขตการใช้งาน

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้กำหนดการทดสอบและคุณลักษณะที่ต้องการของอุปกรณ์ปรับความดัน ซึ่งเป็นส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ระบบเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์ที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัด มีจุดประสงค์ใช้กับยานยนต์ตามที่นิยามใน ISO 3883

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ใช้กับยานยนต์ที่ใช้ก๊าซธรรมชาติที่มีคุณสมบัติเป็นไปตาม ISO 15403 เป็นเชื้อเพลิง (ระบบเชื้อเพลิงเดี่ยว , ระบบเชื้อเพลิงทวิหรือระบบเชื้อเพลิงร่วม) แต่ไม่รวมถึงส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ ดังต่อไปนี้

- ก) ส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์สำหรับระบบจ่ายเชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติเหลว และรวมถึงอุปกรณ์ที่ช่วยแปรสภาพให้เป็นก๊าซ;
- ข) ถังเชื้อเพลิง ;
- ค) เครื่องยนต์ที่ใช้ก๊าซ ซึ่งติดตั้งอยู่กับที่ ;
- ง) อุปกรณ์ติดตั้งถัง ;
- จ) อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ควบคุมระบบเชื้อเพลิง;
- ฉ) หัวรับเติมก๊าซเพื่อการเติมก๊าซ

- หมายเหตุ 1 สำหรับส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์อื่น ๆ ที่มาตรฐานเล่มนี้ไม่ได้ครอบคลุมถึง สามารถนำมาพิจารณาความเป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐานเล่มนี้ได้เช่นกัน โดยให้ทดสอบตามวิธีทดสอบที่เหมาะสมกับการใช้งาน
- หมายเหตุ 2 กรณีที่ไม่ได้มีการระบุไว้ในมาตรฐานเล่มนี้ การอ้างอิงใด ๆ เกี่ยวกับความดัน ให้ถือตามมาตรฐานความดันที่ใช้
- หมายเหตุ 3 มาตรฐานเล่มนี้ ยึดตามค่าความดันบริการสำหรับก๊าซธรรมชาติที่ใช้เป็นเชื้อเพลิง ที่ค่าความดัน 20 เมกะพาสคัล ที่อุณหภูมิ 15 องศาเซลเซียส สำหรับค่าความดันบริการอื่น ๆ สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม เช่น ระบบความดันบริการที่ 25 เมกะพาสคัล จะใช้ค่าความดันที่คูณด้วย 1.25

ข้อกำหนด

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้กำหนดคำศัพท์และบทนิยาม การแสดงเครื่องหมายและฉลาก โครงสร้างและการประกอบ และการทดสอบอุปกรณ์ปรับความดัน รายละเอียดใน ISO15500-9 : 2001 ข้อ 3. ถึง 6.

Road vehicles — Compressed natural gas (CNG) fuel system components —

Part 9: Pressure regulator

1 Scope

This part of ISO 15500 specifies tests and requirements for the pressure regulator, a compressed natural gas fuel system component intended for use on the types of motor vehicles defined in ISO 3833.

This part of ISO 15500 is applicable to vehicles using natural gas in accordance with ISO 15403 (mono-fuel, bi-fuel or dual-fuel applications). It is not applicable to the following:

- a) liquefied natural gas (LNG) fuel system components located upstream of, and including, the vaporizer;
- b) fuel containers;
- c) stationary gas engines;
- d) container mounting hardware;
- e) electronic fuel management;
- f) refuelling receptacles.

NOTE 1 It is recognized that miscellaneous components not specifically covered herein can be examined to meet the criteria of this part of ISO 15500 and tested according to the appropriate functional tests.

NOTE 2 All references to pressure in this part of ISO 15500 are to be considered gauge pressures unless otherwise specified.

NOTE 3 This part of ISO 15500 is based upon a service pressure for natural gas as a fuel of 20 MPa [200 bar¹] settled at 15 °C. Other service pressures can be accommodated by adjusting the pressure by the appropriate factor (ratio). For example, a 25 MPa (250 bar) service pressure system will require pressures to be multiplied by 1,25.

2 Normative references

The following normative documents contain provisions which, through reference in this text, constitute provisions of this part of ISO 15500. For dated references, subsequent amendments to, or revisions of, any of these publications do not apply. However, parties to agreements based on this part of ISO 15500 are encouraged to investigate the possibility of applying the most recent editions of the normative documents indicated below. For undated references, the latest edition of the normative document referred to applies. Members of ISO and IEC maintain registers of currently valid International Standards.

---

1) 1 bar = 0,1 MPa = 10⁵ Pa; 1 MPa = 1 N/mm²

ISO 3833, *Road vehicles — Types — Terms and definitions.*

ISO 15403, *Natural gas — Designation of the quality of natural gas for use as a compressed fuel for vehicles.*

ISO 15500-1, *Road vehicles — Compressed natural gas (CNG) fuel system components — Part 1: General requirements and definitions.*

ISO 15500-2, *Road vehicles — Compressed natural gas (CNG) fuel system components — Part 2: Performance and general test methods.*

3 Terms and definitions

For the purposes of this part of ISO 15500, the terms and definitions given in ISO 15500-1 and the following apply.

3.1

lock-up pressure

stabilized outlet pressure of the regulator at 0 (zero) flow

4 Marking

Marking of the component shall provide sufficient information to allow the following to be traced:

- a) the manufacturer's or agent's name, trademark or symbol;
- b) the model designation (part number);
- c) the service pressure or pressure and temperature range.

The following additional markings are recommended:

- d) the direction of flow (when necessary for correct installation);
- e) the type of fuel;
- f) electrical ratings (if applicable);
- g) the symbol of the certification agency;
- h) the type approval number;
- i) the serial number or date code;
- j) reference to this part of ISO 15500.

NOTE This information can be provided by a suitable identification code on at least one part of the component when it consists of more than one part.

5 Construction and assembly

5.1 The pressure regulator shall comply with the applicable provisions of ISO 15500-1 and ISO 15500-2, and with the tests specified in clause 6 of this part of ISO 15500.

5.2 A pressure relief valve shall be of a type that resets after relieving; it is intended that downstream components be protected from exposure to cylinder pressure.

5.3 A pressure relief valve may be integral to the pressure regulator, or not.

5.4 The pressure regulator shall have a factory-set maximum outlet pressure. The maximum outlet pressure rating and the inlet pressure rating shall be marked on the regulator.

6 Tests

6.1 Applicability

The tests required to be carried out are indicated in Table 1.

Table 1 — Tests applicable

Test	Applicable	Test procedure as required by ISO 15500-2	Specific test requirements of this part of ISO 15500
Hydrostatic strength	X	X	X (see 6.2)
Leakage	X	X	X (see 6.3)
Excess torque resistance	X	X	
Bending moment	X	X	
Continued operation	X	X	X (see 6.4)
Corrosion resistance	X	X	
Oxygen ageing	X	X	
Electrical overvoltages	X	X	
Non-metallic synthetic immersion	X	X	
Vibration resistance	X	X ^a	
Brass material compatibility	X	X	
Insulation resistance	X		X (see 6.5)
Minimum opening voltage	X		X (see 6.6)
Pressure impulse	X		X (see 6.7)
Water jacket freezing	X		X (see 6.8)

^a The vibration resistance test in ISO 15500-2 is not applicable if the pressure regulator is engine-mounted.

6.2 Hydrostatic strength

6.2.1 Test the pressure regulator according to the procedure for testing hydrostatic strength specified in ISO 15500-2.

6.2.2 Test the inlet of the first stage of the pressure regulator using a pressure of at least 100 MPa (1 000 bar).

6.2.3 Test the inlet or inlets of the downstream stage or stages at four times the working pressure.

6.2.4 Test the outlet chamber, port and all outlet fittings at four times the working pressure, or 0,4 MPa (4 bar), whichever is the greater.

6.3 Leakage

Test the pressure regulator at the temperatures and pressures given in Table 2.

Table 2 — Test temperatures and pressures

Temperature °C	Percentage	Inlet test pressure MPa [bar]	
		First test	Second test
- 40	1	15 [150]	0,5 [5]
20	1	0,5 [5]	30 [300]
120	1	0,5 [5]	
- 40	2, 3, ...	0,75 × working pressure	1
20	2, 3, ...	1	1,5 × working pressure
120	2, 3, ...	1	1,5 × working pressure

6.4 Continued operation

The regulator shall be able to withstand 50 000 cycles without any failure when tested according to the following procedure. Where the stages of pressure regulation are separate, the service pressure in a) to f) is considered to be the working pressure of the upstream stage.

- a) Recycle the regulator for 95 % of the total number of cycles at room temperature and at the service pressure. Each cycle shall consist of flow until stable outlet pressure has been obtained, after which the gas flow shall be shut off by a downstream valve within 1 s, until the downstream lock-up pressure has stabilized. Stabilized outlet pressures are defined as set pressure ± 15 % for at least 5 s. The regulator shall comply with 6.3 at room temperature at intervals of 20 %, 40 %, 60 %, 80 % and 100 % of room temperature cycles.
- b) Cycle the inlet pressure of the regulator for 1 % of the total number of cycles at room temperature from 100 % to 50 % of the service pressure. The duration of each cycle shall be no less than 10 s. The regulator shall comply with 6.3 at room temperature at the completion of this test.
- c) Repeat the cycling procedure of a) at 120 °C at the service pressure for 1 % of the total number of cycles.
- d) Repeat the cycling procedure of b) at 120 °C at the service pressure for 1 % of the total number of cycles. The regulator shall comply with 6.3 at 120 °C at the completion of this test.
- e) Repeat the cycling procedure of a) at - 40 °C and 50 % of service pressure for 1 % of the total number of cycles.
- f) Repeat the cycling procedure of b) at - 40 °C and 50 % of service pressure for 1 % of the total number of cycles. The regulator shall comply with 6.3 at - 40 °C at the completion of this test.
- g) At the completion of the cycles, the lock-up pressure downstream of the regulator shall not exceed the lock-up pressure.

6.5 Insulation resistance

This test is designed to check for a potential failure of the insulation between the two-pin coil assembly and the pressure regulator casing.

Apply 1 000 V d.c. between one of the connector pins and the housing of the pressure regulator for at least 2 s. The minimum allowable resistance shall be 240 k Ω .

6.6 Minimum Opening Voltage

The minimum opening voltage at room temperature shall be ≤ 6 V for a 12 V system and ≤ 16 V for a 24 V system.

6.7 Pressure impulse

- a) Subject the pressure regulator with its first stage valve rendered fully open to a sudden application of its service pressure at its inlet. The pressure regulator shall retain or release the pressure without any permanent deformation.
- b) Record the lock-up pressure of the regulator.

6.8 Water Jacket Freezing

- a) Fill the regulator or water jacket, which normally contains an antifreeze solution, with water to normal capacity and expose it at -40 °C for 24 h. Attach 1 m sections of coolant hose to the coolant inlet and outlet of the regulator or water jacket.
- b) Following the freezing conditioning, conduct an external leakage test at room temperature according to 6.3.

A separate sample may be used for this test.